

Kokousaika 18.10.2016 klo 13.00- 16.00

Kokouspaikka Kunnanvirasto, kunnanhallituksen huone

**Saapuvilla
olleen jäsenet**

Onni Niemelä	pj
Ulla-Maija Syväjärvi	vpj
~~Juhani Labba~~	~~j~~
Risten-Rauna Magga	j
Annikki Paajanen	j
~~Pirkko Rantatalo~~	~~j~~

**Muut saapuvilla
olleet**

Annikki Kallioniemi	esittelijä
Jari Rantapelkonen	pöytäkirjanpitäjä
Miia Ahlholm	kunnanjohtaja 10 §
Sirpa Mikkola	sosiaaliohjaaja 9-12 §
	johtava lääkäri 9-10 §

Asiat

§ 7 - 14

**Pöytäkirjan
allekirjoitus**

Onni Niemelä puheenjohtaja	Annikki Kallioniemi sihteeri
-------------------------------	---------------------------------

**Pöytäkirjan
tarkastus**

Risten-Rauna Magga	Ulla-Maija Syväjärvi
--------------------	----------------------

Nähtävilläpito

Vanhusneuvosto 7 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Ehdotus:

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Ehdotuksen mukaan.

Vanhusneuvosto 8 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

Ehdotus:

Kokous valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa tarkistamaan kokouksen pöytäkirjan.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Risten-Rauna Magga ja Ulla-Maija Syväjärvi.

**Vanhusneuvosto 9 § VANHUSPALVELUJEN TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT, JA
ODOTUKSET, TERVEYDENHUOLLON NÄKÖKULMASTA**

Päätös:

Keskustelun kuluessa vanhusneuvosto kiinnitti huomioita:

- Ennalta ehkäisyyn koordinoinnista, yhteensovittamisesta ja johtamisesta tulee sopia.
- Toimintakyvyn edistäminen, ja kuntoutus, tulee sisällyttää kaikkiin palveluihin.
- Tulee laatia säännöllisen palvelun piirissä oleville asukkaille yhteinen hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelma.
- Tulee siirtyä kotona asumisen tukemiseen.
- Omaishoitajien palveluista, mm. terveystarkastukset, ja vapaapäivistä tulee huolehtia.
- Omaishoitajien vapaapäivien järjestelyyn tulee saada vaihtoehtoja. Lomittajan pitäisi saada myös kotiin.
- Muistipolku tulee toteuttaa.
- Järjestöjen voimavarat, esim. muistikaverit , tulisi huomioida ja niitä tulisi tarjota asukkaille.
- Ikäihmisten digivalmiuksien kehittämiseen tulisi kehittää vaikuttavia keinoja, koska monet palvelut siirtyvät nettiin. Olisi hyvä jos toimivan koneen, ja nettiyhteyden saisi helposti hankittua yhdestä paikasta. Koululaiset voisivat tukea ikäihmisiä sähköisessä asiointissa.

Käsittely:

Aluksi Muonion-Enontekiön terveydenhuollon kuntayhtymän johtava lääkäri Sirpa Mikkola käytti keskustelun aluksi puheenvuoron, jonka jälkeen keskusteltiin.

Ehdotus:

Vanhusneuvosto keskustelee asiasta ja evästää tarvittaessa valmistelutyötä.

Selostus:

Muonion-Enontekiön terveydenhuollon kuntayhtymän johtava lääkäri Sirpa Mikkola käyttää puheenvuoron terveydenhuollon näkökulmasta koskien vanhuspalveluiden tulevaisuuden näkymiä ja odotuksia.

**Vanhusneuvosto 10 § ENONTEKIÖN KUNNAN TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA
VV.2017 - 2019**

Päätös:

- Keskustelun kuluessa kiinnitettiin huomioita seuraaviin seikkoihin:
- Kuntalaisten osallistuminen tärkeää ja sitä pitäisi tukea. Osallistuminen pitää virkeänä ja ehkäisee yksinäisyyttä ja syrjäytymistä.
  - Järjestöt tarvitsevat tiloja; ajatus kunnan virastotalon muuttamisesta kuntalaisten taloksi, kiinnosti.
  - Liikuntapaikkojen tarjonta pitäisi suunnitella. Lähiliikuntapaikkojen hoidosta pitäisi laatia suunnitelmat ja sopimukset vastuutahoineen.
  - Tiedotus tärkeää ikäihmisen pärjäämiselle . Tiedotusta tulisi olla mm. seuraavista aiheista: mm. asuminen ja sen tukitoimet, peruskorjausneuvonta ja peruskorjauksen rahoittaminen, velka- ja talousneuvonta, kotitalousvähennys, osallistumismahdollisuudet. Kunnan tulisi omalta osaltaan huolehtia tiedotuksesta. Kunnan tulisi tiedottaa sopivilla tavoilla kaikista pärjäämisen kannalta tärkeistä asioista.
  - Sosiaalisen luototuksen tarjoamista kunnallisena palveluna tulisi harkita.
  - Ikäihmisille pitäisi olla tarjolla asumisvaihtoehtoja.

Käsittely:

Kunnanjohtaja Jari Rantapelkonen käytti kokouksen aluksi puheenvuoron kuntastrategiasta ja kunnan talous- ja toimintasuunnitelmasta, jonka jälkeen keskusteltiin. Jari Rantapelkonen ja Sirpa Mikkola poistuivat kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Ehdotus:

Vanhusneuvosto ottaa kantaa talous- ja toimintasuunnitelmaan vv.2017 - 2019 vanhuseläkeikäisen väestön näkökulmasta.

Selostus:

Kunnanjohtaja Jari Rantapelkonen esittelee talousarvioesityksensä.

Enontekiön kunnassa on valmisteltu talous- ja toimintasuunnitelmaehdotusta vv. 2017 - 2019. Kunnan taloudellinen tilanne on vaikea, koska erikoissairaanhoidon menot kasvoivat huomattavasti v. 2015, ollen 2,88 milj. euroa Tämän hetkisten tietojen mukaan erikoissairaanhoidon menot ovat samalla tasolla myös v. 2016, josta syystä perusturvalautakunta on esittänyt että erikoissairaanhoidon menoihin on varattava v. 2017 2,8 milj. euroa. Tämä on puoli miljoonaa euroa enemmän kuin aiemmin. Kunnan muiden menojen vähentäminen, tai tulojen lisääminen, on vaikeaa. Menoja voidaan merkittävästi vähentää vain kuntalaisten palveluja heikentämällä.

Vanhusneuvosto 11 § ENONTEKIÖN VANHUSPALVELUJEN KRITTEERIT

Päätös:

Vanhusneuvosto päätti, että seuraavat asioita tulisi huomioida :
Luppokodin lyhytaikaishoidon osalta koordinaatio on tulisi olla sellaisen henkilön käsissä, joka tuntee asiakkaan kokonaistilanteen. Siirryttävä puhumaan hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelmasta, hoito- ja palvelusuunnitelman sijasta, jotta kuntoutus tulee huomioitua hoitoa tai palveluja suunniteltaessa.

Kielen ja kulttuurin huomioiminen saamenkielisten kohdalla; pitää toteutua.

Siivous: hyvinvoinnin turvaamisen kannalta arvioitaisiin siivousavun tarvetta. Siisteyden seuraaminen tärkeää; esimerkiksi pilaantuneet ruuat pois kaapeista, vaatteiden siisteyttä seurataan.

Omaishoidon kriteerien tarkistaminen tärkeää; laki muuttunut.

Kynsien leikkaaminen tulisi sisällyttää kotipalvelun tehtäviin.

Kodin turvallisuuden arvioiminen pitäisi sisältyä palveluun; valot, matot jne.

Omaishoidon lomapäivien järjestämistä siten, että hoitaja saapuisi hoidettavan kotiin, olisi tärkeä kehittää.

Yhteistyön tekeminen pitäisi kirjata kriteereihin. Vaikka yhteistyö on lainsäädännön edellyttämää, tulisi siihen kiinnittää paljon huomioita jotta yhteistyö omaisten, lähiympäristön, seurakunnan ja järjestöjen kanssa toimisi.

Etuuksista tiedottaminen. Taloudellisen tilanteen kartoittaminen.

Apuvälinearvio.

Vuodevaatteiden hankinnassa ohjaaminen.

Siivouksen osalta keskusteltiin siivouksen hankkimisesta yksityiseltä palveluntuottajalta. Ongelmana matkakulut, joihin ei saa kotitalousvähennystä. Olisi selvitettävä voisiko kunta tulla vastaan matkakulujen osalta yksityistä siivouspalvelua käytettäessä.

Kauppapalvelun ulkoistamista tulisi harkita.

Tämä pykälä merkittiin tarkistetuksi kokouksessa.

Käsittely:

Sosiaaliohjaaja Miia Ahlholm esitteli asiaa kokouksessa.

Ehdotus:

Enontekiön vanhusneuvosto ilmoittaa lausuntonaan perusturvalautakunnalle hyväksyvänsä Enontekiön vanhustenhuollon kriteerit esitetyssä muodossa.

Selostus:

Kriteerit määrittelevät kuka saa kunnallisia vanhustenhuollon palveluja ja mikä on palvelun sisältö.

Asiaa esittelee kokouksessa vanhustenhuollon sosiaaliohjaaja Miia Ahlholm. Valmisteltu kriteeriesitys esityslistan oheismateriaalina. Enontekiön perusturvalautakunta on päättänyt kokouksessaan 13.9.2016 79 § pyytää vanhustenhuollon kriteereistä Enontekiön vanhusneuvoston lausunnon.

Päätöshistoria:

Perusturvaltk. 79 § VANHUSPALVELUJEN KRITEERIT

Päätös:

Ehdotuksen mukaan.

Kriteerit lyhytaikaiseen laitoshoittoon sekä Luppokodin päivä- ja yöhoitoon lisätään luonnokseen.

Käsittely:

Miia Ahlholm esitteli asiaa kokouksessa. Miia Ahlholm, Satu-Marja Eira-Keskitalo ja Anne Näkkäläjärvi olivat asiantuntijoina kuultavina kokouksessa asian esittelyn ajan. Anne Näkkäläjärvi poistui kokouksesta klo 17.25 asian käsittelyn jälkeen.

Ehdotus:

Perusturvalautakunta hyväksyy luonnoksen asian jatkotyöstämisen pohjaksi.

Perusturvalautakunta pyytää luonnoksesta "Vanhuspalvelujen kriteerit ja palvelujen ja hoidon porrastus Enontekiön kunnassa " Enontekiön vanhusneuvoston lausunnon, kotipalvelun henkilöstön lausunnon.

Kuntalaiskeskustelua varten luonnos julkaistaan kunnan www.sivuilla ja Facebook-ryhmissä.

Kommentit pyydetään 15.10. mennessä, jolloin perusturvalautakunta voi hyväksyä kriteerit seuraavassa kokouksessaan 25.10.2016.

Selostus:

Perusturvalautakunnan päätöksen mukaisesti vanhuspalvelujen kriteerejä on valmisteltu yhteistyössä Muonion kunnan ja Muonion-Enontekiön terveydenhuollon kuntayhtymän kanssa. Luonnos esityslistan oheismateriaalina. Kriteerityöhön osallistuneet; sosiaaliohjaaja Miia Ahlholm, vastaava hoitaja Satu-Marja Eira-Keskitalo ja saamenkielinen kehittäjä-sosiaalityöntekijä Anne-Maria Näkkäläjärvi ovat asiantuntijoina kuultavana asian esittelyn ajan.

Tiedoksi:

Vanhusneuvosto, kunnan sähköinen media

Muutoksenhaku:

Ei muutoksenhakua, asia kesken

Vanhusneuvosto 12 § MUISTISAIRAAN HOITO-JA PALVELUPOLKU ENONTEKIÖLLÄ

Päätös:

Merkitään tiedoksi. Vanhusneuvosto painotti muistiongelmissa varhaista puheeksi ottamista ja varhaista tukea. Ihminen muuttuu muistisairauden edetessä; tähän tarvitaan ohjeistamista läheisille. Perheen ja läheisten tukemiseen pitää kiinnittää huomiota. Muistihäiriöt eivät ole vain ikäihmisten ongelma, vaan muistihäiriöitä saattaa olla myös työikäisillä. Työikäisten palveluihin ja tukemiseen tulee myös kiinnittää huomioita.

Ehdotus:

Merkitään tiedoksi.

Selostus:

Asiaa esittelee kokouksessa sosiaaliohjaaja Miia Ahlholm.

Sosiaali- ja terveysministeriön kehittämisrahoilla ns. Kaste-rahoituksella on Lapin maakunnassa kehitetty muistisairaanhoidon ja palvelupolkuja. Kehittämishankkeessa on pyritty yhtenäistämään palveluja niin, että kaikissa maakunnan kunnissa muistisairaattaisille saisi yhtenäistä palvelua.

Enontekiön kunnassa on sovittu Muonion-Enontekiön terveydenhuollon kuntayhtymän kanssa, että muistihoidtajina toimivat kuntayhtymän palveluksessa olevat Virve Myllyharju ja Virpi Pahajoki. Heihin voi ottaa yhteyttä jos huolta omasta tai läheisen muistista.

Muistikoordinaattorin tehtäviä hoitaa kunnan sosiaalitoimen vanhustenhuollon ohjaaja Miia Ahlholm. Muistikoordinaattori tukee muistisairasta ja hänen läheisiään diagnoosin saamisen jälkeen. Esite: "Muistipolku Lapin maakunnassa - 10 askelta. Lapin maakunnan alueellisen muistipolun käsikirja" esityslistan oheismateriaalina.

Vanhusneuvosto 13 § VANHUSNEUVOSTON VARAPUHEENJOHTAJAN VALINTA AINO GIERS-AIKALAN TILALLE

Päätös:

Ulla-Maija Syväjärvi valittiin Enontekiön vanhusneuvoston varapuheenjohtajaksi.

Ehdotus:

Vanhusneuvosto valitsee varapuheenjohtajan jäsenistään Aino Koiviston tilalle.

Selostus:

Kunnanhallitus on myöntänyt eron Aino Giers-Aikalalle (ent. Koivisto) kokouksessaan 26.1.2016 § 31. Kunnanhallitus on nimennyt Giers-Aikalalan tilalle Ulla-Maija Syväjärven.

Enontekiön vanhusneuvoston toimintasäännön mukaan vanhusneuvosto valitsee puheenjohtajat keskuudestaan.

Vanhusneuvosto 14 § TIEDOKSI SAATETTAVAT ASIAT

Merkitään tiedoksi:

Mielen hyvinvointi -kokous Enontekiöllä 8.11.2016

"Tupakkikokous" - Miten voimme edistää tupakoimattomuutta
Enontekiöllä tilaisuus 10.11.2016 .

Kunnan pikkujoulut - aika ilmoitetaan kokouksessa.

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö maakuntaudistuksesta
ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistuksesta.
Perusturvalautakunta käsittelee asiaa 25.10.2016.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.00.